

REFERAT Økonomiudvalget 2022-2025 d. 17-03-2024

Mødedato Søndag d. 17. marts 2024 kl. 16:30

Mødested Teams - Ekstraordinært møde

Indholdsfortegnelse

Budgetprocedure 2025-28..... 3

Punkt 62: Budgetprocedure 2025-28

00.01.00-S55-1-23

Resume

Forvaltningen har udarbejdet forslag til budgetprocedure 2025-28. I lighed med de seneste år indebærer forslaget, at direktionen bemyndiges til at udarbejde et budgetforslag i balance.

Henset til kommunens økonomiske situation, foreslår forvaltningen i den forbindelse, at der som en del af budgetlægningen træffes beslutning om, at socialområdets økonomi skal i balance - konkret i form af en forbedring af områdets økonomi med 45 mio. kr. årligt fra 2025 og frem.

Forbedringen kan gennemføres ved en kombination af besparelsesforslag på socialområdet og tilførsel af yderligere budget finansieret via det økonomiske råderum, som kan opgøres i budgetforslaget. Sammensætningen af den påkrævede forbedring af økonomien på socialområdet fastlægges i forbindelse med de politiske forhandlinger om budget 2025-2028.

Med henblik på at sikre et tilstrækkeligt økonomisk råderum foreslår forvaltningen, at der i 2028 fastlægges et yderligere effektiviserings-/besparelseskra på 20 mio. kr. Forvaltningen foreslår samtidigt, at effektiviserings-/besparelseskraet - sammen med det tidligere indarbejdede krav i 2027 - udmøntes konkret som en del af budgetlægningen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget,

1. at der udarbejdes et budgetforslag, som skal skabe mulighed for, at økonomien på socialområdet kan komme i balance - svarende til at områdets økonomi forbedres med 45 mio. kr. årligt fra 2025 og frem. Med henblik herpå foreslås følgende:
 - a) At der udarbejdes et katalog med forslag til besparelser på socialområdet, der i størst muligt omfang kan bidrage til den fornødne økonomiske forbedring på området.
 - b) At der i budgetforslaget 2025-2028 indarbejdes et nyt tværgående effektiviserings-/besparelseskra på 20 mio. kr. i 2028 og frem.
 - c) At der udarbejdes et katalog med forslag til konkret udmøntning af de samlede effektiviserings-/besparelseskra på 20 mio. kr. i 2027 og 40 mio. kr. i 2028 og frem.
 - d) At udmøntningen af effektiviserings-/besparelseskraet fordeles forholdsmæssigt på bevillingsområderne (bortset fra socialområdet) efter andel af serviceudgifterne og som beskrevet i vedlagte notat. Udover socialområdet foretages der ikke skævdeling ved fordelingen af effektiviserings-/besparelseskraet. Alle øvrige områder får således deres andel af kraet uden korrektioner som følge af forskelle i rammevilkår, udgiftsniveauer eller tidligere byrådsbeslutninger.
 - e) At den påkrævede forbedring af socialområdets økonomi fastlægges i de politiske forhandlinger om budget 2025-2028 som en kombination af besparelsesforslag på området selv og en forøgelse af socialområdets budget finansieret af det økonomiske råderum der kan opgøres i budgetlægningen.
 - f) Såfremt besparelsesforslagene på socialområdet og det opgjorte råderum ikke er tilstrækkeligt til at opnå varig balance i socialområdets økonomi - og der ikke på anden vis kan tilvejebringes den påkrævede finansiering i forbindelse med de politiske forhandlinger - foreslås det, at der forlods træffes beslutning om, at restbeløbet tages fra 0,5%-effektiviseringskraet i 2029 i næste års budgetlægning.
2. at direktionen som en del af budgetforslaget udarbejder et forslag til, hvorledes de økonomiske konsekvenser af Nordic Waste-sagen skal håndteres. Såfremt der inden fremsendelsen af budgetforslaget bliver behov for at agere hurtigere i forhold til økonomien - og finansiering af kommunale udgifter - vil der blive fremsendt særskilt sag herom.
3. at budgetproceduren for 2025-28 (inkl. tids- og aktivitetsplan) i øvrigt godkendes, jf. vedlagte notat.

Beslutning fra Økonomiudvalget, 11. marts 2024, pkt. 59:

Udsat til et ekstraordinært møde forud for byrådsmødet den 18.3.2024.

Beslutning

Økonomiudvalget indstiller til byrådet,

1. at der i forbindelse med de politiske forhandlinger om budget 2025-28 tages stilling til, hvorledes genopretningen af økonomien på socialområdet skal gennemføres.
2. at direktionens budgetforslag - med henblik på at sikre det størst mulige handlerum til de politiske forhandlinger - foreslås at indeholde følgende elementer:
 - a) at der udarbejdes et katalog med forslag til effektiviseringer/omprioriteringer internt på socialområdet, der kan bidrage til den fornødne økonomiske forbedring på området.

Et flertal på 8 stemmer for og 1 stemme imod indstiller til byrådet:

- b) at der i budgetforslaget 2025-2028 indarbejdes et nyt tværgående effektiviseringskrav på 20 mio. kr. i 2028 og frem, som skal muliggøre omprioritering på tværs af kommunens bevillingsområder.
 - c) At der til brug for den konkrete omprioritering udarbejdes et katalog med forslag til udmøntning af de samlede effektiviseringskrav på 20 mio. kr. i 2027 og 40 mio. kr. i 2028 og frem.
 - d) At udmøntningen af effektiviseringskravet fordeles forholdsmæssigt på bevillingsområderne (bortset fra socialområdet) efter andel af serviceudgifterne og som beskrevet i vedlagte notat. Udover socialområdet foretages der ikke skævdeling ved fordelingen af effektiviseringskravet. Alle øvrige områder får således deres andel af kravet uden korrektioner som følge af forskelle i rammevilkår, udgiftsniveauer eller tidligere byrådsbeslutninger.
Imod stemte Østbroen.
3. at direktionen som en del af budgetforslaget udarbejder et forslag til, hvorledes de økonomiske konsekvenser af Nordic Waste-sagen skal håndteres. Såfremt der inden fremsendelsen af budgetforslaget bliver behov for at agere hurtigere i forhold til økonomien - og finansiering af kommunale udgifter - fremsendes der særskilt sag herom.
 4. at budgetproceduren for 2025-28 (inkl. tids- og aktivitetsplan) i øvrigt godkendes, jf. vedlagte notat.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har udarbejdet vedlagte forslag til budgetprocedure 2025-28 (se bilag).

Forslaget til budgetproceduren svarer i udgangspunktet til budgetproceduren for 2024-27 - dog er der med budgetproceduren lagt op til, at byrådet træffer beslutning om, at direktionen skal udarbejde et budgetforslag der adresserer ubalancen i socialrådets budget. Samlet set vurderes det, at der er behov for at forbedre økonomien på socialområdet med 45 mio. kr. årligt fra 2025 og frem.

Det konkrete forslag er beskrevet i ovennævnte indstillingspunkter og er uddybet i vedlagte notat.

Det foreslås herunder, at der som en del af budgetmaterialet udarbejdes et katalog med mulige besparelser/udgiftsreduktioner på socialområdet - herunder mulig afskaffelse af 'kan'-tilbud, eventuelle nye investeringsmodeller, ændringer i forlængelse af årets økonomiaftale (eventuel implementering af Tranæs-udvalgets anbefalinger), andre reduktioner af serviceniveau eller ændringer som efter forvaltningens vurdering er socialfagligt forsvarlige og samtidigt kan billiggøre driften (herunder også opgaveløsningen i snitfladerne til andre fagforvaltninger mv.). Forvaltningen vil efter behov inddrage ekstern hjælp til vurdering af mulighederne.

Yderligere foreslås det, at der træffes beslutning om gennemførelse af yderligere et tværgående effektiviserings-/besparelseskrav på 20 mio. kr. i 2028 og frem.

Det fremgår af den økonomiske politik, at byrådet i forbindelse med budgetproceduren skal træffe beslutning om, hvorvidt der i det nye overslagsår i budgetperioden skal ske indarbejdelse af et effektiviserings-/besparelseskrav. Henset til kommunens økonomiske situation - ubalancen på socialområdet og usikkerheden knyttet til kommunens udgifter forbundet med jordskredet ved Nordic Waste - er det dog forvaltningens vurdering, at der ikke kan forventes skabt et tilstrækkeligt økonomisk råderum i budgetlægningen, hvis der ikke indarbejdes et nyt effektiviserings-/besparelseskrav i 2028 og frem.

Som en del af budgetmaterialet foreslås det samtidigt, at forvaltningen udarbejder et katalog med forslag til konkret udmøntning af effektiviserings-/besparelseskravet - både det tidligere indarbejdede krav i 2027 og det nye krav i 2028. Socialområdet foreslås herunder friholdt for udarbejdelse af yderligere forslag og indgår ikke i udmøntningen af effektiviserings-/besparelseskravet. Kravet om reduktioner på 20 mio. kr. i 2027 og 40 mio. kr. i 2028 og frem fordeles forholdsmæssigt på tværs af de øvrige bevillingsområder. Der foreslås ikke foretaget andre korrektioner eller skævdeleringer med baggrund i fagområdernes forskellige rammevilkår, udgiftsniveauer eller som følge af tidligere byrådsbeslutninger.

Den nærmere proces og spillereglerne for udarbejdelse af forslag er uddybet i vedlagte notat.

På ovenstående baggrund kan forbedringen af socialområdets økonomi på 45 mio. kr. årligt fra 2025 og frem politisk gennemføres som en kombination af forslag på socialområdet om udgiftsreduktioner og forøgelse af socialområdets budget finansieret af det økonomiske råderum, som kan opgøres i budgetlægningen 2025-2028 (blandt andet via det nye effektiviseringskrav i 2028).

Såfremt dette ikke er tilstrækkeligt til at opnå varig balance i socialområdets økonomi - og der ikke på anden vis kan tilvejebringes den påkrævede finansiering - foreslås det, at der i de politiske forhandlinger om budgettet forlods træffes beslutning om, at restbeløbet tages fra 0,5%-effektiviseringskravet i 2029 i næste års budgetlægning.

Ovenstående forslag indebærer, at der ikke kan forventes at være et økonomisk råderum til anden politisk prioritering i budgetlægningen. Et sådant råderum vil således skulle skabes via yderligere omprioriteringer.

Forvaltningens samlede forslag skal ses i lyset af, at socialområdet forventer et merforbrug i størrelsesorden 40-50 mio. kr. årligt i 2024 og frem, ligesom området ikke selv forventer at kunne bidrage med yderligere reduktioner af forbruget i form af investerings-/udviklingsprojekter - udover dem der allerede er forudsat leveret via initiativerne i socialområdets økonomiske handleplan (Fingerplanen - SØP). Såfremt forvaltningen i forbindelse med udarbejdelsen af besparelseskataloget på socialområdet identificerer mulige nye investeringsmodeller, så vil disse blive indarbejdet som forslag i kataloget.

Forvaltningen vurderer på den baggrund, at der er behov for at ubalancen i socialområdets budget adresseres politisk i den kommende budgetlægning. Kommunens økonomi - herunder likviditeten - vil i løbet af budgetperioden komme under stærkt pres, hvis dette ikke sker.

Hertil kommer usikkerheden vedrørende de økonomiske - herunder likviditetsmæssige - konsekvenser for kommunen af jordskredet ved Nordic Waste.

Det er i udgangspunktet forudsat, at kommunen får sit tilgodehavende retur fra konkursboet efter Nordic Waste (for tidsrummet hvor Miljøstyrelsen ikke havde overtaget myndighedsansvaret). Denne forudsætning er dog forbundet med betydelig usikkerhed. Da der frem imod fremsendelsen af budgetforslaget forventes skabt større klarhed over de økonomiske konsekvenser foreslås det, at direktionen som en del af budgetforslaget udarbejder et forslag til, hvorledes de økonomiske konsekvenser af Nordic Waste-sagen skal håndteres. Såfremt der inden fremsendelsen af budgetforslaget bliver behov for at agere hurtigere i forhold til økonomien - og finansiering af kommunale udgifter - vil der blive fremsendt særskilt sag herom.

Efter budgetseminaret den 29. august 2024 vil det samlede budgetmateriale blive offentliggjort og høringsperioden starter. I lighed med sidste år vil det være muligt at afgive høringssvar via høringsportalen på kommunens hjemmeside. Personfølsomme høringssvar vil dog ikke blive offentliggjort på portalen. Alle høringssvar (inkl. personfølsomme høringssvar) vil blive tilsendt byrådet pr. mail inden byrådets 1. behandling af budgettet.

Den 9. september 2024 er der frist for spørgsmål fra politiske partier/lister, hvis de ønskes besvaret inden budgetforhandlingerne, som finder sted i tidsrummet 19-20. september 2024. Hovedudvalget vil blive orienteret om indholdet af aftalen umiddelbart efter indgåelse og medarbejdersiden kan i forlængelse heraf vælge af afgive udtalelse.

Den 30. september 2024 kl. 10.00 er der frist for fremsendelse af ændringsforslag. Økonomiudvalg og byråd 2. behandler budgettet hhv. den 3. oktober og 10. oktober 2024.

Økonomi

Budgetprocedurens økonomiske konsekvenser er beskrevet ovenfor og uddybet i vedlagte notat.

Bilag

